

تعمیر و گسترش فضای بارگاه سعدی و آرامگاه حافظ

دکتر سید محمدرضا جلالی نائینی

ز خاک سعدی شیراز بوی مشک آید
هزار سال پس از مرگ او گرش بویی

بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
که زیارتگه رندان جهان خواهد بود

□ در سالی که علی اصغر حکمت وزیر کشور بود، بر آن شد که بارگاه شیخ بزرگوار سعدی و آرامگاه خواجه شمس الدین محمد حافظ را تعمیر و فضای آن را توسعه دهد و ساختمان‌هایی که زینده و شایسته‌ی خدمات علمی و ادبی سعدی و حافظ باشد احداث کند، دریافت که در بودجه‌ی مملکت رقمی برای احداث چنین بناهایی پیش‌بینی نشده است. در آن سال‌ها که هنوز صنعت نفت ایران ملی نشده بود، دولت ایران سخت در تنگنای بی‌پولی بود و مردم هم اغلب فقیر بودند و توانایی پرداخت مالیات‌های سنگین را نداشتند. برای تأمین هزینه‌ی توسعه و احداث بنای بارگاه سعدی و آرامگاه حافظ، طلای روپوش در خانقاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی را فروختند و پول حاصل از فروش آن را به ساختن بارگاه سعدی و آرامگاه حافظ اختصاص دادند و بدین نحو بارگاه سعدی و آرامگاه حافظ احداث شد و توسعه یافت.

در خانقاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی را از بیم آن که مبدا زمانی روس‌ها به اردبیل حمله کنند و آن در تاریخی و ذی‌قیمت را با خود ببرند، قبلاً به تهران آورده بودند و در موزه‌ی ایران باستان نگاهداری می‌شد.

خدا رحمت کند دکتر محمد مصدق، قهرمان ملی ایران را که با تأیید پروردگار بزرگ و حمایت و مجاهده‌ی ملت ایران، منابع و صنایع نفت ایران را به موجب قانونی که در مجلس شورای ملی در ۲۹ اسفندماه ۱۳۲۹ به تصویب رسید، ملی کرد و پول نفت به خزانه‌داری ایران واریز شد و دولت ایران از آن تاریخ از مضیقگی بی‌پولی خلاص شد و دامنه‌ی تشکیلات مملکت گسترش یافت و تأسیسات صنعتی و کشاورزی و اقتصادی و فرهنگی و دانشگاهی و نظامی نمو و رشد و پیشرفت عظیمی را در پی داشت.

باری، بعد از تأمین هزینه‌ی ساختمان و توسعه فضای بارگاه سعدی و آرامگاه حافظ، نقشه‌ی آن‌ها ترسیم و تأیید گردید. آن‌گاه حکمت در پی شخصی برآمد که عاشق این‌گونه کارها باشد و دکتر نصرالله سیف‌پور فاطمی را برای انجام‌دادن این خدمت برگزید. او نخست شهردار شیراز شد و سپس فرماندار شهر سعدی و حافظ و با درایت و همت در این کار توفیق یافت. یادش به خیر، روحش شاد.

در سال‌های اخیر نیز بار دیگر فضای بارگاه سعدی و هم‌چنین آرامگاه حافظ توسعه‌ی بیش‌تری یافته است. ■